

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

Datum aangemaakt
19-06-2026

Kenmerk
DGA-DAD / 107065335

Kopie aan

Bijlage(n)
2

nota

BNC-fiche mededeling EC routekaart uitfasering
dierproeven chemische veiligheidstests

Parafenroute

Aanleiding

De Commissie publiceerde op 1 juni jl. een mededeling (C(2026) 3497) waarmee ze de routekaart voor de uitfasering van dierproeven voor chemische veiligheidsbeoordelingen publiceert. Het bijgevoegde BNC-fiche verwoordt het kabinetsstandpunt ten aanzien van de mededeling met de routekaart (roadmap) van de Europese Commissie.

Advies

Akkoord te gaan met het bijgevoegde fiche dat op 1 juli voorligt in het BNC-overleg ter doorgeleiding aan de CoCo 7 juli en de MR 10 juli.

Kernpunten

- Het schrijven van BNC-fiches voor mededelingen is optioneel. Gezien het belang dat de Tweede Kamer hecht aan dit onderwerp is besloten om voor deze mededeling een BNC-fiche op te stellen. Conform de procedure dient het fiche binnen zes weken aan de Kamer verzonden te worden. Het fiche moet daarom uiterlijk 29 juni naar de werkgroep BNC.
- De Tweede Kamer kan reageren op het fiche en met moties wijzigingen aanbrengen.
- 3 september staat er een debat Dieren buiten de veehouderij en dierproeven gepland, waar deze mededeling van de Commissie en het fiche van het kabinet aan bod zou kunnen komen.
- LVVN is het eerstverantwoordelijke ministerie en is penvoerder van het BNC-fiche. Het fiche is op ambtelijk niveau afgestemd met I&W, OCW, VWS en EZK.
- De mededeling van de Commissie beschrijft – in reactie op een burgerinitiatief – een routekaart voor de afbouw van dierproeven voor chemische veiligheidstests. De Commissie ziet voorlopig af van uitfaseren van dierproeven door middel van wetgevende instrumenten, maar schetst dat dit in de toekomst wel zou kunnen gebeuren. Voorwaarde hiervoor is dat de betreffende dierproef overbodig is door een tegen die tijd

Ontvangen BPZ

beschikbaar gekomen gevalideerde proefdiervrije aanpak, die een gelijkwaardig veiligheidsniveau voor mens, dier en milieu kan garanderen.

- Het fiche bevat de volgende punten:
 - In brede zin uiting van steun van het kabinet aan de plannen van de Commissie en de Nederlandse inzet op punten uit de routekaart. Ook wordt de ambitie geuit voor Nederlandse deelname aan de stuurgroep van de routekaart.
 - De inzet op ontwikkeling van een Europees stappenplan voor het uitfasen van dierproeven die voorgeschreven worden door EU-wetgeving inzake chemische stoffen en de beoogde inzet van het kabinet op dat stappenplan.
 - Inzet op aansluiting van de acties zoals voorgesteld door de Commissie bij het huidige Nederlands beleid voor de Transitie Proefdiervrije Innovatie en het uitfasen van dierproeven waar dit wetenschappelijk mogelijk is. In lijn hiermee wordt er in de mededeling gesproken over een transitie en paradigma verandering en samenwerking met een brede groep stakeholders.
 - Steun voor de stapsgewijze aanpak van de Commissie, met acties op korte, middellange en lange termijn. Hiermee houdt de Commissie rekening met de verschillen die er tussen domeinen zijn in de mogelijkheid om dierproeven te vervangen. Ook wordt specifiek onderzocht welke dierproeven nu al overbodig zijn en op (zeer) korte termijn uitgefaseerd kunnen worden.
 - Oproep van het kabinet voor gerichte financieringsinstrumenten om validatie en opschaling van proefdiervrije innovaties. De mededeling is namelijk niet helder in hoe de investeringen die nodig zijn voor proefdiervrije innovatie gedaan moeten worden, en vanuit welke middelen.
- In uw brief aan de Kamer van 5 juni jl. heeft u uw internationale inzet op het gebied van de Transitie Proefdiervrije Innovaties toegelicht. Onderdeel daarvan is bijdrage aan deze routekaart van de Commissie.

Toelichting

- Het kabinet heeft de Nederlandse inzet ten aanzien van dierproeven vormgegeven langs drie pijlers, wat op termijn zal leiden tot het steeds verder uitfasen van dierproeven.
 - 1) de vervanging, vermindering en verfijning van dierproeven (3V-beleid);
 - 2) het versnellen van het ontwikkelen en toepassen van proefdiervrije innovaties via het programma Transitie Proefdiervrije Innovatie2 (TPI-beleid), EU-inzet is hier een kernonderdeel;
 - 3) het uitfasen van dierproeven waar dit wetenschappelijk en binnen de huidige wet- en regelgeving mogelijk is.
- De Europese dierproevenrichtlijn, richtlijn 2010/63/EU van 22 september 2010, betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (PbEU 2010, L 276) is in Nederland geïmplementeerd in de Wet op de dierproeven (Wod), het Dierproevenbesluit 2014 en de Dierproevenregeling 2014.

- Regelgeving die betrekking heeft op het waarborgen van de veiligheid van chemische stoffen, zoals de REACH-verordening is geregeld in verordening (EG) nr. 1907/2006).
- De beoordeling van stoffen in specifieke productgroepen, wordt door de Commissie in regels beschreven, zoals bijvoorbeeld de cosmeticaverordening (verordening (EG) nr. 1223/2009) die ingaat op de vereisten waaraan alle cosmetische producten die op de Europese markt worden aangeboden moeten voldoen.